

Laavalisko kumppaneineen.

Luonnon aarreaitta Galapagossaaret

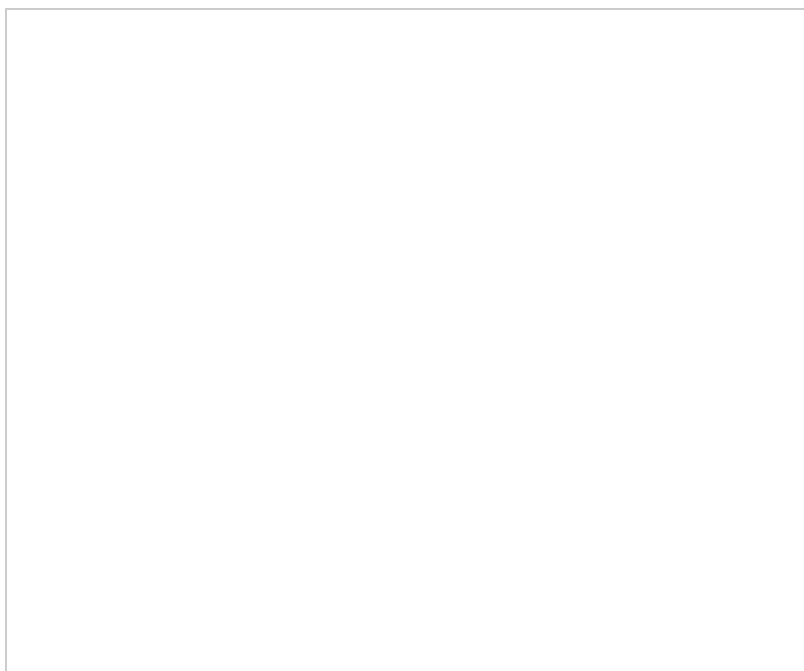
22.12.2024 6.00

Tämä yksinäinen saariryhmä sijaitsee noin tuhannen kilometrin päässä Ecuadorin rannikolta, ja sen monimuotoinen eliöstö vetää puoleensa luontomatkailijoita. Luonnosta oli kiinnostunut myös saarten kuuluisin kävijä Charles Darwin, joka toistasataa vuotta sitten havainnoi ja teki muistiinpanoja alueella evoluutioteoriansa tueksi.

Teksti ja kuvat: EEVA HÄMÄLÄINEN

Miehistön tunnelma on odottava, yksi kuikuilee pienestä pyöreästä ikkunasta pimenevälle merelle, toinen näprää valkoisen takin hihaa. Messinkistä lehmänkelloa on soitettu jo muutama minuutti sitten, mutta osa matkailijoista on vielä laivan kannella ottamassa kuvia maisemista, veneistä ja linnuista. Kun viimeinenkin lintuharrastaja laskee kameransa oleskelutilan pöydälle, aloitetaan virallinen esittelykiertos. Kansainvälinen yhdeksänhenkinen ryhmämme on valmis viiden vuorokauden seikkailuun Galapagossaarilla.

Ennen moottoreiden
käynnistämistä ja
seikkailuun heittäytymistä
käydään läpi
pelisäännöt.

Maalaisjärki riittää pitkälle, lehmänkello tarkoittaa joko ruokaa tai tietoisuutta ja tarkkana pitää olla laivalta poistuttaessa. Fläppitaulun ohjelmassa kerrotaan, tuleeko varautua kuivaan vai kosteaan rantautumiseen. Kaksikielinen oppaamme Ivan esittelee vielä miehistön univormuissaan; kapteeni, perämies, hyttivastaava, mekaanikko, kokki ja baarimestari. Nyt tiedämme, kenen puoleen kääntyä ongelmatilanteessa. Viimein nostetaan ankkurit ja otetaan kurssi kohti ensimmäistä välietappia, Bachasin rantaa.

Viiden päivän risteilyllä ehtii nähdä vain murto-osan Galapagossaarten 19 saaresta ja lukemattomista luodoista. Jahti Fragata kiertää neljän päivän aikana vain neljällä saarella, mutta aamu- ja iltapäiväretkien maisemat ja lajit poikkeavat toisistaan.

- ...ja galapagosinnaamiosuula munii, siis kuinka monta munaa? Ivan katsoo minua kysyvästi Genovesan saarella, jonne kapusimme heti aamusta tarkkailemaan lintuja. Onneksi saan taustatukea yhdysvaltalaiselta Kimiltä, sillä oma huomioni on ollut kuvaamisessa. Zoomi ei riitä kallioluolan varjossa piileskelevän pöllön tallentamiseen, mutta kamera laulaa sitäkin tarmokkaammin punajalkasuulien ja keisarifregattilintujen kohdalla.

Linnut eivät vaivaudu väistelemään vajaan metrin päässä kulkevia matkailijoita, vaan jatkavat naaraiden vikittelyä punaiset kurkkupussit pullollaan.

Suulat hautovat muniaan aivan polun tuntumassa, ja Ivan muistuttaa meitä tasaisin väliajoin pysymään hänen jäljessään, ettemme huomaamattamme tallaa rakenteilla olevaa pesää.

Galapagossaaret ovat lintuharrastajan paratiisi, vaikka alue lienee tullut paremmin tunnetuksi maalajeistaan, erityisesti jättiläiskilpikonnista.

Jättiläiskilpikonnia näkee takuuvarmasti Charles Darwin - tutkimusasemalla Santa Cruzin saarella. Usein Galapagossaarten risteilyjen viimeinen yö vietetään kuivalla maalla saaren pääkaupungissa Puerto Ayorassa, josta vierailaan tutkimusaseman lisäksi ylämailla. Tutkimusasemalla näkee kaikenkokoisia kilpikonnia, nuorimmat hautomosta ulos päässeet konnat mahtuisivat kämmeneen, päiväuniaan nukkuvat satavuotiaat jätit ovat kooltaan verrattavissa nojatuoliin. Tutkimusaseman konnista tunnetuin on noin satavuotias Pintan saaren jättiläiskilpikonna Yksinäinen Yrjö. Yrjön tarkkaa ikää ei tiedetä, mutta varmaa on, että se on lajinsa viimeinen.

Pintan saaren konnien kohtaloksi koituivat kilpailevat lajit, jotka tulivat saarille ihmisten myötä, mutta myös matkailun vaikutus ympäristöön tiedostetaan. Tutkimusasemalla järjestetään koulutuksia ympäristötietouden lisäämiseksi, ja säännöt koko Galapagoksen luonnonpuiston alueella liikkumiseen ovat tiukat.

Vain virallisiksi kohteiksi merkatuilla alueilla saa liikkua, ja niilläkin vain päiväsaikaan ja opastetusti.

Galapagossaarille saapui 1960-luvulla noin 1000 turistia vuodessa, kun luku on nyt lähes 200 000. Ecuadorin hallitus pyrkiikin rajoittamaan matkailua muun muassa epäämällä lupia uusiin aluksiin ja hotellien rakentamiseen. Myös hinnalla säädelään alueelle saapuvien matkailijoiden virtaa tehokkaasti, sillä lennot saarten ja mantereiden välillä maksavat noin 300 euroa ja sisäänpääsy luonnonpuistoon 75 euroa. Majoituksen ja ruokailujen hinnat ovat keskimäärin kaksinkertaiset Manner-Ecuadoriin verrattuna. Risteily on käytännöllisin tapa tutustua alueeseen ja se kattaa yleensä majoituksen ja ruokailujen lisäksi myös oppaan palvelut. Viiden päivän risteilyn hinta vaihtelee 750 eurosta ylöspäin.

Turkooseissa vesissä snorklatessa matkan kustannukset unohtuvat nopeasti.

Tammikuusta toukokuuhun vesi on ilman tavoin lämmintä satunnaisista rankkasateista huolimatta.

Keisarifregattilintu.

Jokainen hautomossa syntyvä kilpikonna saa tunnistenumeron.

Kalaa tahtoivat syödä muutkin kuin matkailijat.

Niin pinnan alla kuin rannoillakin voi nähdä mitä tahansa turkishylkeestä papukaijakaloihin ja aivan rannan tuntumassa näkymä on kuin hyvin varustetussa akvaariossa.

Bartholomen saaren edustalla pulikointi tuo mieleen huvipuiston, jossa jokaisen kielekkeen takaa paljastuu jotakin uutta ja jännittävää. Galapagosinpingviini syöksähtelee edestakaisin ympärillämme jahdatessaan aamiaista suuresta kalaparvesta. Keisari- ja välskärikalat hajaantuvat ryhmän edessä, ja pohjavesissä liikehtii täplikäs kotkarausku aavemaisesti. Kalliorannalta joukkoomme sukeltaa merileijona. Jään ryhmästä jälkeen tutkiessani kanttarellin näköistä violettiä korallia, ja muita kiinni polskiessani sydän jättää pari lyöntiä välistä, kun vastaan tulee kokoiseni galapagosinhai.

Päiväaktiviteetit Galapagossaarten risteilyllä eivät vaadi kovaa fyysistä kuntoa, mutta illan tullen huomaa kävelleensä, kavunneensa, polskineensa ja keskittyneensä.

Kun messinkinen lehmänkello kalahtaa lounaan tai illallisen merkiksi, ei ryhmää tarvitse kahdesti käskeä seisovan pöydän äärelle. Aluksen kokin ja baarimestarin yhteistyönä valmistama ruoka on yksinkertaista, mutta hyvää. Tuoremehun hedelmä vaihtuu päivittäin, lounas on päivän pääateria alkupaloineen ja jälkiruokineen. Kalaa, kanaa ja kasviksia riittää santsauskierrokselle asti, ja keliakikolle on aina tarjolla oma vaihtoehto.

Meno aluksella rauhoittuu illalliseen; yksi katselee televisiota miehistön kanssa, toinen merkitsee laivakirjaston avulla muistiin kaikki päivän aikana näkemänsä lajit. Yhdessä saatetaan vielä katsella kannelta laivan mukana matkaavia delfiinejä tai pimeään laskeuduttua uskomattoman selvästi erottuvaa linnunrataa, mutta pikkuhiljaa yksi jos toinenkin vetäytyy omaan hyttiinsä, ja suihkun kautta levolle. Huomenna on aikainen herätys ja päivästä halutaan ottaa kaikki irti.

FAKTAT GALAPAGOSSAARET

Sijainti: Ecuadorille kuuluva tuliperäinen saariryhmä sijaitsee Tyynessä valtameressä päiväntasaajalla, noin 1000 km päässä Etelä-Amerikan mantereesta.

Pinta-ala: 13 pääsaarta, kooltaan 14 - 4588 km², 6 pientä, 1-5 km² :n kokoista saarta, useita luotoja. Kokonaispinta-alaltaan 7882 km² :n saaristo on levittäytynyt 50 000 km² alueelle.

Asutut saaret: Santa Cruz, San Cristóbal, Isabela, Floreana (Santa María), Baltra

Asukasluku: 30 000 vakituista asukasta, joista puolet Puerto Ayorassa Santa Cruzin saarella.

Historiaa: Löydettiin vuonna 1535, kun **Tomás de Berlanga** eksyi kurssista purjehtiessaan Panamasta Peruun. Tieteellinen työ saarilla alkoi 1700-luvun lopulla, Charles Darwin saapui vuonna 1835. Darwin vietti alueella viisi viikkoa keräten näytteitä ja tehden muistiinpanoja evoluutioteorian tueksi.

1800-luvulle saakka saaret olivat valaan- ja hylkeenpyytäjien sekä merirosvojen tukikohta tarjoten ankkurointimahdollisuuden, polttopuuta sekä ravintoa. Ecuador julisti saaret alueekseen vuonna 1832. Aluetta käytettiin pääasiassa rangaistussiirtolana, viimeisen siirtolan toiminta Isabelalla loppui 1959.

Osa saarista rauhoitettiin vuonna 1934. Saaristosta 97 % julistettiin luonnonpuistoksi vuonna 1959.

Unesco julisti alueen maailman luonnonperintökohteeksi vuonna 1979 ja biosfäärialueeksi 1985. 2007 alue listattiin ympäristöriskin alaiseksi maailmanperintökohteeksi ja se liitettiin vaarantuneiden maailmanperintökohteiden listalle.

- Saaret liikkuvat hitaasti kaakkoon, luoteessa sijaitsevien saarten muodostuminen on yhä käynnissä. Fernandinan oletetaan olevan vulkaanisesti aktiivisin saari.

- Kullakin saarella on oma kasvi- ja eläinkuntansa, vain osa lajeista elää useamman saaren alueella.

- Galapagossaarille lennetään Manner-Ecuadorista Quitosta tai Guayaquilista, meno-paluu maksaa noin 300 euroa. Finnair lentää Ecuadoriin yhteistyössä Iberian kanssa. Meno-paluu Madridin kautta maksaa noin 1200 euroa.

PLUSSAT

o Kaunis, mielenkiintoinen ja monipuolinen luonto

o Risteilyllä kaikki on järjestetty valmiiksi.

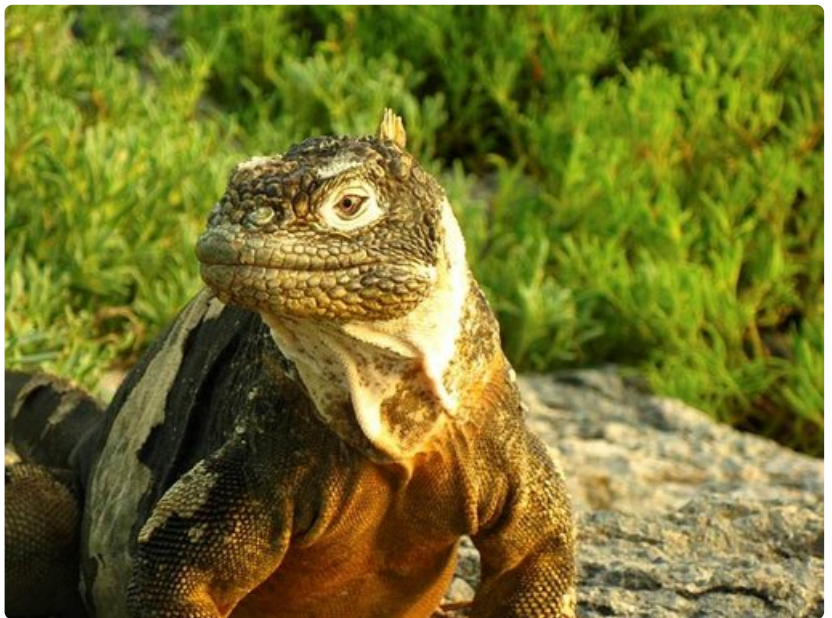
o Oppaan ammattitaito: suuri osa saarten oppaista on koulutukseltaan biologeja.

o Ympäristö on asetettu matkailun edelle.

MIINUKSET

o Viikko saarilla maksaa enemmän kuin kuukausi Manner-Ecuadorissa.

o Voiton tavoittelu: neljäs yö vietetään maissa, jotta uusi matkailijaryhmä voi majoittua laivalla.

Leguaani ei piittaa matkailijoista.

Delfiinit seuraavat alusta matkalla Plazasin saarella.

Opas Ivan ja galapagosinnaamiosuula.

Punajalkasuula.

Jättiläiskilpikonna ei jaksa jutustella suomeksi.